Lieta Nr.680100715
SKA-851/2016

L Ē M U M S

Rīgā 2016.gada 5.aprīlī

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnese L.Slica
tiesnesis J.Neimanis
tiesnese I.Skultāne

rakstveida procesā izskatīja SIA „Enercom Plus" blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 4.februāra lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt SIA „Enercom Plus" pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ekonomikas ministrija (turpmāk – ministrija) ar 2009.gada 15.jūlija lēmumu Nr.1-6.1-695 (turpmāk – ministrijas lēmums) piešķīra pieteicējai SIA „Enercom Plus" tiesības pārdot obligātā iepirkuma ietvaros saražoto elektroenerģiju, nosakot elektroenerģijas iepirkuma apjomu gadā līdz 954,926 MWh. Ministrijas lēmumā ietverta arī norāde, ka gadījumā, ja atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 24.februāra noteikumu Nr.198 „Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus, un cenu noteikšanas kārtību" 29.punktā minētajai formulai aprēķinātais lielums E_n 2009.gadā kļūs mazāks par publiskā tirgotāja 2009.gadam noteikto obligāti iepērkamo no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas apjomu vēja elektrostacijām ar jaudu lielāku par 0,25 MW, ministrija, ņemot vērā iesniegumus to iesniegšanas secībā, informēs pieteicēju par iespēju palielināt ar šo lēmumu noteikto elektroenerģijas obligātā iepirkuma apjomu.

Administratīvajā tiesā ir ierosināta lieta Nr.A42907709 par ministrijas lēmuma atcelšanu. Pieteicēja lietā ir atzīta par trešo personu bez patstāvīgiem prasījumiem.

Pieteicēja 2015.gada 29.jūlijā vērsās ministrijā un lūdza uzsākt no jauna administratīvo procesu lietā pēc tam, kad tiks saņemts galīgais nolēmums lietā Nr.A42907709 vai iestāsies citi Administratīvā procesa likuma 87.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā paredzētie nosacījumi. Ministrija ar 2015.gada 1.septembra lēmumu Nr.451-2-6948 atteica uzsākt administratīvo procesu no jauna, vienlaikus norādot, ka sakarā ar tiesiskā regulējuma maiņu nav iespējama priekšnoteikumu iestāšanās, kas ļautu pieteicējai iegūt papildu tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

Atbildot uz pieteicējas iesniegumu par iestādes nodoma mainīšanu attiecībā uz faktisko rīcību, ministrija ar 2015.gada 26.oktobra vēstuli informēja pieteicēju, ka ministrijas lēmuma darbība ir apturēta. Līdz ar to darbības, kas saistītas ar ministrijas lēmuma izpildi, tiks veiktas tikai tad, kad stāsies spēkā tiesas nolēmums. Tomēr iestādes darbības, kas saistītas ar administratīvā akta izpildi, nav faktiskā rīcība. Turklāt nevar iestāties apstākļi, kas atbilstu ministrijas lēmumā ietvertajai norādei.

[2] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, lūdzot atzīt par nepamatotu ministrijas 2015.gada 26.oktobra vēstuli, uzdot ministrijai mainīt tās nodomu attiecībā uz ministrijas lēmumā iekļauto norādi par iespēju pie noteiktiem nosacījumiem palielināt ar ministrijas lēmumu noteikto obligātā iepirkuma apjomu no pieteicējas 2009.gadā, atzīt pieteicējai tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros atbilstoši ministrijas lēmumā ietvertajai norādei, uzdot tai rīkoties atbilstoši ministrijas lēmumā ietvertajai norādei.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 4.februāra lēmumu atteikts pieņemt pieteicējas pieteikumu. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Ar ministrijas lēmumu pieteicējai ir piešķirtas tiesības pārdot obligātā iepirkuma ietvaros elektroenerģiju līdz noteiktam apjomam. Tas ir pozitīvs administratīvais akts, ar kuru pieteicējai piešķirtas konkrētas tiesības. Iepirkuma apjoma palielināšana būtu ministrijas lēmuma grozīšana uz pieteicējai labvēlīgāku administratīvo aktu, bet ministrijas lēmumā ietvertā norāde, ka noteiktos apstākļos atbilstoši spēkā esošajām tiesību normām

ministrija izskatīs iespēju grozīt ministrijas lēmumu, ir vienīgi informācija, kas nepiešķir pieteicējai tiesības. Sakarā ar citas personas tiesā iesniegtu pieteikumu ministrijas lēmuma darbība ir apturēta administratīvās lietas Nr.A42907709 ietvaros.

[3.2] Ja pieteicēja nepiekrita ar ministrijas lēmumu piešķirtajam konkrētajam tiesību apjomam, tā bija tiesīga likumā noteiktajā termiņā un kārtībā pārsūdzēt ministrijas lēmumu, lai panāktu labvēlīgāka administratīvā akta izdošanu, šobrīd pieteicēja to vairs izdarīt nevar. Iestādes atteikumu uzsākt procesu no jauna pieteicēja arī nepārsūdz, vien iebilst pret ministrijas informatīvu norādi, iestādes papildu skaidrojumu par tiesisko un faktisko situāciju elektroenerģijas obligātā iepirkuma jautājumā.

Pieteicēja vērsās tiesā, prasījumus pamatojot ar Administratīvā procesa likuma 91.panta pirmo un otro daļu, tomēr tas ir specifisks prasījuma veids, kuru var izteikt vienīgi saistībā ar iestādes faktisko rīcību. Taču ministrijas lēmumā ietvertā norāde nav faktiskā rīcība. Tā ir administratīvā akta tekstuāla sastāvdaļa, administratīvajā aktā ietverts skaidrojums par administratīvā akta grozīšanas iespējām un nosacījumiem. Faktiskā rīcība vai iestādes nodoms veikt faktisko rīcību nav arī atteikumā uzsākt procesu no jauna ietvertais iestādes skaidrojums (viedoklis), pret kuru iebilst pieteicēja. Tāpēc sarakste starp pieteicēju un ministriju attiecīgo norāžu sakarā nav Administratīvā procesa likuma 91.panta pirmajā un otrajā daļā paredzētais process par iestādes nodoma mainīšanu attiecībā uz iestādes faktisko rīcību. Šī sarakste ir bez tiesiskām vai faktiskām sekām.

Pieteikumā šīs sarakstes sakarā bez pamata ir prasīts vispārīgi atzīt pieteicējas tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Tiesību pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros atzīšana (precīzāk – piešķiršana) veicama administratīvā akta izdošanas procesā, nevis sarakstoties ar ministriju par atsevišķiem ministrijas izteikumiem.

Ministrijas 2015.gada 26.oktobra atbilde uz pieteicējas 2015.gada 9.oktobra iesniegumu par nodoma mainīšanu attiecībā uz iestādes plānoto faktisko rīcību ir kvalificējama kā vienkārša pārvaldes darbība, kurai nav tiesisku vai faktisku seku. Tā nevar tikt pārsūdzēta tiesā, jo neatbilst nevienam no Administratīvā procesa likuma 184.pantā paredzētajiem pieteikuma priekšmetiem.

[4] Pieteicēja par minēto tiesneša lēmumu iesniedza blakus sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[4.1] Ekonomikas ministrijas lēmumā bija iekļauts nosacījums nevis vienkārši norāde vai kāda cita Administratīvā procesa likumā neparedzēta sastāvdaļa. Minētajā lēmumā ministrija norādīja, ka, kaut arī šobrīd pieteicējai nav tiesību palielināt ar šo lēmumu noteikto elektroenerģijas obligātā iepirkuma apjomu, noteiktos apstākļos tās būs. Savukārt 2015.gada rudenī ministrija norādīja, ka pieteicēja vairs neko tādu nevar prasīt.

[4.2] Atteikums piešķirt tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros rada komersantam smagas sekas.

[4.3] Pieteicēja nepārsūdzēja sev labvēlīgo ministrijas lēmumu, jo tas bija tiesisks, tāpēc tiesneša iebildumi, ka pieteicējai bija jāpārsūdz ministrijas lēmums, ja tā nepiekrita iepirkuma apjomam, ir nepamatoti.

Motīvu daļa

[5] Augstākā tiesa atzīst Administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmumā ietverto pamatojumu par pareizu, tāpēc saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 286.panta trešo daļu pievienojas šā lēmuma motivācijai un to neatkārto.

[6] Pieteicēja būtībā iebilst pret ministrijas vēstulēs norādīto, ka, ņemot vērā, ka 2009.gads ir noslēdzies, ne teorētiski, ne praktiski nav iespējama ministrijas lēmuma norādē ietverto apstākļu iestāšanās. Tiesnesis ir pareizi atzinis, ka ministrijas skaidrojums nav faktiskā rīcība un ka tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros tiek piešķirtas ar administratīvo aktu. Konkrētajā gadījumā ministrijā nav noticis process saistībā ar šāda administratīvā akta izdošanu un nav pieņemts pieteicējai negatīvs lēmums, tāpēc pieteicējas arguments par to, ka atteikums piešķirt tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros rada komersantam smagas sekas, ir nepamatots.

Nolēmuma daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

n o l ē m a

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2016.gada 4.februāra lēmumu, bet SIA „Enercom Plus" blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese	L.Slica
Tiesnesis	J.Neimanis
Tiesnese	I.Skultāne